

UCHWAŁA Nr RIO.II-00312-75/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
z dnia 27 stycznia 2023 r.

w sprawie wyrażenia opinii o możliwości sfinansowania deficytu i prawidłowości planowanej kwoty długu Gminy Czarna Białostocka.

Na podstawie art. 13 pkt 10 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 1668), art. 230 ust. 4 i art. 246 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, ze zm.) oraz Zarządzenia Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku Nr 1/14 z dnia 1 kwietnia 2014 r. w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących działających w siedzibie RIO w Białymstoku i Zespołach zamiejscowych w Łomży i Suwałkach,

Skład Orzekający w osobach:

Beata Chmielewska	– przewodnicząca
Agnieszka Gerasimiuk	– członek
Marlena Stachurska–Janczyło	– członek

opiniuje pozytywnie

możliwość sfinansowania planowanego deficytu oraz prawidłowość planowanej kwoty długu Gminy Czarna Białostocka wynikającej z zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia zobowiązań, o której mowa w art. 226 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.

Uzasadnienie

Skład Orzekający sformułował niniejszą opinię w oparciu o uchwały Rady Miejskiej w Czarnej Białostockiej z dnia 29 grudnia 2022 roku: Nr XLII/391/22 w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Czarna Białostocka na 2023 rok oraz Nr XLII/390/22 w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czarna Białostocka na lata 2023–2026 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2023–2031.

Rada Miejska uchwaliła na 2023 rok budżet, w którym podstawowe wielkości zaplanowano w następujących wysokościach:

- dochody ogółem – 56 120 550,00 zł, w tym dochody bieżące: 43 660 130,00 zł, dochody majątkowe: 12 460 420,00 zł,
- wydatki ogółem – 57 689 125,81 zł, w tym wydatki bieżące: 41 059 171,81 zł, wydatki majątkowe: 16 629 954,00 zł.

Różnica między planowanymi dochodami i wydatkami budżetu stanowi deficyt w wysokości 1 568 575,81 zł, który zostanie sfinansowany przychodami pochodzącymi z:

- zaciąganych kredytów - 400 000,00 zł;

- wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych – 514 209,10 zł;
- niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w ustawie o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych – 500 000,00 zł;
- niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków – 154 366,71 zł.

Powyższe źródła pokrycia deficytu są zgodne z postanowieniami wynikającymi z art. 217 ust. 2 pkt 2, 6 i 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

W budżecie roku 2023 zaplanowano łączną kwotę przychodów w wysokości 3 447 242,53 zł (w tym: „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach” - § 905 - 500 000,00 zł; „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków” - § 906 - 154 366,71 zł; „Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy” – § 950 – 592 875,82 zł; „Przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym” – § 952 – 2 200 000,00 zł). Rozchody tytułem spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań zaplanowano na poziomie 1 878 666,72 zł (§ 992).

Przyjęty sposób finansowania deficytu oraz rozchodów budżetu sprawi, że ogólne zadłużenie gminy na koniec 2023 roku wzrośnie do kwoty 10 726 666,60 zł (co stanowi 19,11% planowanych dochodów budżetowych ogółem, a w odniesieniu do dochodów bieżących – 24,57%).

Po przeanalizowaniu bilansu z wykonania budżetu gminy za 2021 rok, sporządzonego według stanu na dzień 31.12.2021 roku oraz danych dotyczących przewidywanego wykonania budżetu za rok 2022, Skład Orzekający wskazuje, że gmina będzie mogła zaangażować w budżecie 2023 roku przychody wewnętrzne w łącznej wysokości 1 247 242,53 zł.

Z założeń zawartych w wieloletniej prognozie finansowej najwyższa kwota długu wystąpi na koniec 2023 roku, w kolejnych latach dług ma sukcesywnie maleć. Od 2024 roku gmina ma osiągać dodatnie wyniki budżetów, które w całości będą służyły finansowaniu w poszczególnych latach rozchodów.

Ujęta w budżecie wielkość spłat istniejącego zadłużenia wraz z kosztami jego obsługi, jak również realizacja określonych wartości w zakresie dochodów i wydatków bieżących, nie spowoduje w 2023 r. i w latach kolejnych przekroczenia dopuszczanego poziomu indywidualnego wskaźnika spłaty zobowiązań, wynikającego z relacji określonej w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Zachowanie powyższej relacji oparte jest (dla dopuszczalnych limitów spłat) przede wszystkim na założeniu osiągnięcia tzw. nadwyżek operacyjnych, czyli dodatnich różnic między dochodami i wydatkami bieżącymi (sald operacyjnych spełniających reguły wydatkowe z art. 242 ustawy). W latach objętych wieloletnią prognozą omawiane wielkości zostały ustalone w przedziale od 2 600 958,19 zł (rok 2023) do 3 259 091,00 zł (rok 2031).

Skład Orzekający wskazuje, że przedstawione wartości w prognozie finansowej znajdują uzasadnienie w danych sprawozdawczych z ostatnich lat, uwzględnianych przy ustalaniu dopuszczalnych limitów spłaty zobowiązań w oparciu o relację, o której mowa po prawej stronie nierówności we wzorze określonym w art. 243 ustawy o finansach publicznych. Przedział wartości nadwyżek operacyjnych osiągniętych w latach 2016–2022 pozostaje w granicach od 6 356 678,83 zł (rok 2016) do 7 535 100,00 zł (przewidywane wykonanie 2022 rok), a ich średnia arytmetyczna z przywołanego okresu wyniosła 6 937 854,42 zł, a więc jest wyższa od górnej wartości nadwyżek szacowanych w WPF. Z uwagi m.in. na prezentowane wartości nadwyżek operacyjnych, tzw. rezerwy limitowe wynikające z porównania procentowych wskaźników planowanych spłat zobowiązań i dopuszczalnych limitów spłat (obliczanych w poszczególnych latach w kol. 8.1. i 8.3.1 tabeli WPF (z uwzględnieniem wykonania budżetu roku 2022)) w latach 2023–2031 wynoszą odpowiednio 17,66%; 15,42%; 13,80%; 10,77%; 9,61%; 8,61%; 8,28%, 7,94%, 4,81%.

W ocenie Składu Orzekającego parametry te zostały oszacowane stosunkowo ostrożnie. Jednak ze względu na zaprognozowany do 2031 roku okres spłaty zobowiązań, jak również identyfikowane ryzyko niestałości wartości zaprezentowanych w WPF w związku z dynamicznie zmieniającym się otoczeniem gospodarczym niezbędne jest stałe monitorowanie sytuacji finansowej gminy w celu zachowania właściwych relacji dla możliwości obsługi długu publicznego.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE:

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca Składu Orzekającego
Beata Chmielewska